

საქართველოს კაპიტალის ბაზრის განვითარების სტრატეგიული მიმართულებები

DOI:10.36962/ECS106/6-8/2024-27

ხათუნა შალამბერიძე

ეკონომიკის დოქტორი, ასოც. პროფესორი
აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

რეზიუმე

საქართველოში კაპიტალის ბაზრის განვითარება, მნიშვნელოვანი წინაპირობაა თავისუფალი და კონკურენტული გარემოს შექმნისა, რომელიც ბუნებრივია, უზრუნველყოფს ქვეყანაში კაპიტალისა და ინვესტიციების საჭიროებას. იგი გახდება ეფექტიანი, ინოვაციური, მაღალ შედეგებზე ორიენტირებული და ეკონომიკის განვითარების გარანტი. კვლევის მიზანია შესწავლილ იქნას კაპიტალის ბაზარზე არსებული მდგომარეობა და სასურველ სიტუაციასთან შედარების შედეგად გამოვლენილი აცდენების ანალიზის გზით, მოხდეს ძირითადი პრობლემის იდენტიფიცირება. სექტორში არსებული სიტუაციის დიაგნოსტიკა ეყრდნობა მსოფლიო ბანკის, აზიის ბანკის და სხვა ფინანსური ინსტიტუტების მიერ შემუშავებულ ფინანსური სექტორის შეფასების პროგრამის ფარგლებში გაკეთებულ კაპიტალის ბაზრის განვითარების შესახებ მიმოხილვის დასკვნებს. აღნიშნული დასკვნები ასევე იქნა გამოყენებული ძირითადი პრობლემის გამომწვევი ფაქტორების და უარყოფითი შედეგების დასადგენად.

საქართველოში კაპიტალის ბაზრის განვითარების სტრატეგიის დანიშნულებაა შექმნას უმნიშვნელოვანესი სამოქმედო მექანიზმი კაპიტალის ბაზრის კოორდინირებული და თანამიმდევრული განვითარებისათვის. სტრატეგია მიმოიხილავს კაპიტალის ბაზრის მიმართულებით არსებულ ვითარებას, სფეროში არსებულ გამოწვევებს და მათი დაძლევის გზებს. სტრატეგია განსაზღვრავს საქართველოს კაპიტალის ბაზრის სტრატეგიულ პოზიციას და მომავალ მიმართულებას მომდევნო წლების განმავლობაში. კაპიტალის ბაზრის სტრატეგია განსაზღვრავს ახალი საზედამხედველო, მარეგულირებელი და საკანონმდებლო აქტების თანამიმდევრული შემოღების ჩარჩოს, რაც მნიშვნელოვანია ბაზრის მონაწილეებისათვის გამჭვირვალე და განჭვრეტად გარემოში ოპერირებისათვის.

საკვანძო სიტყვები: კაპიტალის ბაზრის სტრატეგია; ბაზრის მონაწილეებისათვის მასტიმულირებელ გარემოში ოპერირება; ეკონომიკის განვითარების გარანტი.

შესავალი

განვითარებული კაპიტალის ბაზრისათვის უაღრესად მნიშვნელოვანია სწორი საზედამხედველო პოლიტიკა. ამ მიმართულებით საქართველოს ეროვნული ბანკი, რომელიც ზედამხედველობს ფასიანი ქაღალდების ბაზარს, და ზოგადად ფინანსურ ბაზარს საქართველოში, 2021 წელს გახდა ფასიანი ქაღალდების კომისიების საერთაშორისო ორგანიზაციის მუდმივი წევრი. აღნიშნული ზედამხედველის, როგორც ფასიანი ქაღალდების ბაზრის რეგულატორის რეპუტაციას აამაღლებს. ამასთან, ორგანიზაციის მუდმივი წევრობა გააფართოებს საერთაშორისო ბაზრებთან ინტეგრაციის შესაძლებლობას, ხოლო ეროვნულ ბანკს საშუალებას მისცემს სხვა ქვეყნების რეგულატორებთან ურთიერთთანამშრომლობისა და შესაბამისი ინფორმაციის მიმოცვლის მეშვეობით, კაპიტალის ბაზრის ეფექტიანი ზედამხედველობა უზრუნველყოს. მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ კაპიტალის ბაზრის განვითარების მრავალი სტანდარტი ზუსტად მათ მიერ გამოქვეყნებულ პრინციპებს ეფუძნება, რომლებთანაც დაახლოება წარმოდგენილი სტრატეგიის ფარგლებში გაგრძელდება.

კაპიტალის ბაზრის სტრატეგიის შემუშავება მიმდინარეობდა შესაბამისი სახელმწიფო უწყებების, მათ შორის ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს, საქართველოს ეროვნული ბანკის, კერძო სექტორის წარმომადგენლების, აზიის განვითარების ბანკის ექსპერტებისა და კონსულტანტების აქტიური ჩართულობით, ამასთან, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ, პარტნიორი სახელმწიფო უწყებების ჩართულობით შემუშავებული საქართველოს 2023-2028 წლების კაპიტალის ბაზრის განვითარების სტრატეგიისა და 2023-2024 წლების სამოქმედო გეგმის პროექტების განხილვისა და მოსაზრებების მიღების მიზნით.¹

სტრატეგია შესაბამისობაშია ასოცირების შესახებ შეთანხმებით გათვალისწინებულ სამართლებრივ აქტებთან, რომლებთანაც დაახლოება სავალდებულოა საქართველოს მხარისათვის შეთანხმების საფუძველზე. კერძოდ, სტრატეგია ითვალისწინებს კაპიტალის ბაზრის, როგორც საინვესტიციო ფონდების, კერძო საპენსიო სქემების, ასევე ფასიანი ქაღალდების სხვა მარეგულირებელ დირექტივა/რეგულაციებთან შესაბამისობას. ამის გარდა, საქართველოს ამჟამინდელი კაპიტალის ბაზრის სამართლებრივი ჩარჩო უკვე დიდწილად შესაბამისობაშია არა მხოლოდ ასოცირების შეთანხმებით გათვალისწინებულ ევროკავშირის სამართლებრივ აქტებთან, არამედ სხვა საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების რეკომენდაციებთან.

ძირითადი ტექსტი

გავეცნოთ სტრატეგიის მიზნებს. კერძოდ, *მიზანი პირველი* - კაპიტალის ბაზრის ინსტრუმენტებით ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა. კაპიტალის ბაზარზე ფინანსური ინსტრუმენტების განვითარება გულისხმობს მოცემულ ეკონომიკურ პირობებში ახალი ფასიანი ქაღალდების ემისიების ხელშეწყობას, რათა ეკონომიკურმა სუბიექტებმა შეძლონ კაპიტალის ეფექტიანად მოზიდვა და ინვესტირება შეძლონ თავიანთი ფინანსური დანაზოგების ინვესტირება შესაბამის რისკზე მოთხოვნილებების გათვალისწინებით. საბოლოო ჯამში, ეს ხელს შეუწყობს ეკონომიკის ფინანსური რესურსის უკეთ მობილიზებას ქვეყნის მდგრადი განვითარებისთვის.

მიზანი მეორე - კაპიტალის სტიმულირება და მობილიზება ადგილობრივი ფასიანი ქაღალდებისათვის. ინვესტორთა ბაზის განვითარება გულისხმობს კაპიტალის ბაზარზე სხვადასხვა სახეობის ახალ ინვესტორთა წარმოქმნას და კაპიტალის ბაზარზე ინვესტორთა ჩართულობის გაზრდას. შედეგად მივიღებთ კაპიტალის ბაზრის ფინანსურ ინსტრუმენტებზე მოთხოვნის გაზრდას, რაც მნიშვნელოვანია ზოგადად ბაზრის განვითარებისთვის და ხელს შეუწყობს ამ ინსტრუმენტების მიწოდების ზრდას. შესაბამისად, კაპიტალის ბაზრის სხვადასხვა სეგმენტებზე გაიზრდება მოცულობა და ლიკვიდურობა. ზოგად ეკონომიკურ ჭრილში, ინვესტორთა ბაზის განვითარება ხელს შეუწყობს ქვეყნის ფინანსური რესურსის მობილიზებას ეკონომიკის მდგრადი განვითარებისთვის. ამ მხრივ, სტრატეგია ითვალისწინებს ინვესტორთა ბაზის განვითარებასთან მიმართებით დაბრკოლებების შემცირებას და ხელშეწყობი პირობების შექმნას.

ყურადღება გავამახვილოთ პრობლემის გამომწვევ ფაქტორებზე. კერძოდ: ეკონომიკის ამჟამინდელი ზომა, კორპორატიული სექტორის ფინანსურ მაჩვენებლებთან ერთად ზღუდავს ფასიანი ქაღალდების, როგორც ობლიგაციების, ისე აქციების ემისიებს;

ადგილობრივ კაპიტალის ბაზარზე სახელმწიფო საწარმოების ჩართულობის ნაკლებობა აფერხებს ფასიანი ქაღალდების, როგორც ობლიგაციების, ისე აქციების ემისიების განვითარებას;

სტაბილური ბენჩმარკ შემოსავლიანობის მრუდის არ არსებობა დაბრკოლებას წარმოადგენს ინსტიტუციურ და საცალო ინვესტორთა ბაზის განვითარებისთვის;

ადგილობრივ კაპიტალის ბაზარზე უცხოური ინვესტორების ნაკლებობა ზღუდავს ინვესტორთა ბაზრის განვითარებას.

კაპიტალის ბაზრის განვითარების დაბალ დონეს, გარდაუვლად მოჰყვება მნიშვნელოვანი უარყოფითი შედეგები. თუ კაპიტალის ბაზარი დარჩება განვითარების დაბალ დონეზე, ეკონომი-

¹ წყარო: საქართველოს 2023-2028 წლების კაპიტალის ბაზრის განვითარების სტრატეგია

კური ზრდის დონეც ვერ მიაღწევს სრულ პოტენციალს. ეს გამოწვეულია იმ გარემოებით, რომ შეზღუდულია ეკონომიკაში არსებული ფინანსური რესურსის ეფექტიანი მობილიზების დონე, რაც იწვევს ინვესტიციის შეზღუდვას და ეკონომიკური ზრდის შენელებას. განვითარებული კაპიტალის ბაზარი ასევე წარმოადგენს კაპიტალის მოზიდვის ალტერნატიულ გზას მენარმეებისათვის, რომლის არ არსებობის შემთხვევაში, კერძო სექტორის დაფინანსების თვალსაზრისით იქმნება არაკონკურენტული გარემო, რაც თავის მხრივ დაკავშირებულია სექტორში ინოვაციის ჩახშობასთან და ფინანსური პროდუქტების მომხმარებლისთვის არაეფექტიან ფასნარმოქმნასთან. კაპიტალის ბაზრის განვითარების დაბალ დონეს უარყოფითი შედეგი ასევე გააჩნია სახელმწიფოს მდგრადი დაფინანსების თვალსაზრისით. კერძოდ, სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების ადგილობრივი ბაზრის შედარებით მცირე როლი სახელმწიფოს დაფინანსების თვალსაზრისით ხდის სახელმწიფოს იძულებულს, სასურველზე მეტად დაეყრდნოს უცხოურ ფინანსურ ბაზრებს თავისი საჭიროებების დასაფინანსებლად, რომლის შედეგადაც იღებს არასასურველ სავალუტო რისკს. კაპიტალის ბაზრის განვითარებისათვის მნიშვნელოვანია ბაზარზე ფასიანი ქაღალდების სახეობის, რაოდენობისა და ხელმისაწვდომობის, იგივე მინოდების ზრდა. ეს კი ხელს შეუწყობს სახელმწიფო სასესხო ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარებას. ამისათვის ასევე აუცილებელია სახელმწიფო სასესხო ფასიანი ქაღალდების ემისიების შენარჩუნება.

როგორც სახელმწიფო სტრატეგიიდან ვგებულობთ, იგი გეგმავს ბენჩმარკ ბონდების გამოშვების პოლიტიკის გაგრძელებას. დასრულდება პირველადი დილერების პროგრამა და მოხდება უკუგამოსყიდვის პროგრამის დანერგვის უპირატესობების შესწავლა. ასევე გადაიხედება ღია ბაზრის ოპერაციების პოლიტიკა FSAP-ის რეკომენდაციების შესაბამისად და საჭიროების გათვალისწინებით განხორციელდება შესაბამისი ცვლილებები. გაკეთდება შეფასება სხვადასხვა ტიპის სახელმწიფო სასესხო ფასიანი ქაღალდების გამოშვებასთან დაკავშირებით. საცალო ინვესტორებისათვის კი გამარტივდება წვდომა სახელმწიფო სასესხო ფასიანი ქაღალდების შეძენის კუთხით.

კორპორაციული ობლიგაციების ბაზრის განვითარება ხელს შეუწყობს კომპანიების დაფინანსების ინსტრუმენტების დივერსიფიცირებას. ამ მიმართულებით ჩამოყალიბებული სექტორითიზაციის სამართლებრივი ჩარჩო დაეხმარება არასაფინანსო კომპანიებს, რომლებიც ეძებენ დაფინანსებას საკუთარი პროგნოზირებადი შემოსულობების გაყიდვით. ამასთანავე, გაგრძელდება იპოთეკით დაცული ობლიგაციების ბაზრის განვითარება, რაც საფინანსო სექტორისათვის იქნება ხელსაყრელი ინსტრუმენტი იაფი დაფინანსების მისაღებად (იპოთეკით უზრუნველყოფილი პორტფელი გაზრდილი რეიტინგის შესაძლებლობას აჩენს, რაც, თავის მხრივ, აიაფებს კაპიტალის მოზიდვას). ასევე ბაზარზე დაფუძნებული ინსტრუმენტების განვითარების მიზნით, გაგრძელდება უძრავი ქონების საინვესტიციო ფონდის ბაზრის ანალიზი.¹

სააქციო ბაზრის განვითარება, ერთი მხრივ, ხელს შეუწყობს კერძო სექტორს, მოიპოვოს დაფინანსება ალტერნატიული გზით, ხოლო, მეორე მხრივ, წვდომას გაუხსნის ინვესტორებს უფრო მრავალფეროვან პროდუქტებზე. პარალელურად, ლარიზაციის პოლიტიკის გატარება, გრძელვადიან პერსპექტივაში, ხელს შეუწყობს ადგილობრივი საწარმოების მხრიდან აქციების ადგილობრივად გამოშვებას და აგრეთვე ინვესტორების მიერ მათ შეძენას. გარდა ამისა, მნიშვნელოვანია საცალო ინვესტორთათვის სააქციო ბაზრის ხელმისაწვდომობის ზრდა, რასაც ხელი შეუწყობს თანამედროვე ფინანსური ტექნოლოგიების დანერგვითა და სააქციო ბაზრის შესახებ ცნობადობის ამაღლების ღონისძიებების განხორციელებით. გრძელვადიან პერსპექტივაში, ასევე შეფასდება კომერციული ბანკების მიერ ბირჟის მფლობელობის საკითხი და ინტერესთა კონფლიქტის მართვის სტანდარტი შუამავლებთან დაკავშირებით. შემუშავდება პოლიტიკა, რომელიც განსაზღვრავს სახელმწიფოსათვის სტრატეგიული მნიშვნელობის მქონე საწარმოებს და მოახდენს იმ საწარმოების იდენტიფიცირებას, რომელთა პრივატიზება იქნება შესაძლებელი ნილობრივი საჯარო ფასიანი ქაღალდების გამოშვების გზით.

ასევე, საფინანსო სექტორის განვითარებისა და ბაზარზე მრავალფეროვანი ინსტრუმენტების

¹ წყარო: საქართველოს ეროვნული ბანკი. ღია ბაზრის ოპერაციები <https://shorturl.at/abqIP>

გაჩენის უზრუნველსაყოფად, შემუშავდება მარეგულირებელი ჩარჩო ფაქტორინგისათვის, რომელიც ფაქტორინგული კომპანიების საშუალებით მცირე და საშუალო ბიზნესებისათვის სამუშაო კაპიტალის მოზიდვას შეუწყობს ხელს. ამასთანავე, განახლდება ფასიანი ქაღალდების გამოშვებასთან დაკავშირებული რეგულაციები, კერძოდ, მცირე საწარმოთათვის დაშვებული იქნება ე. წ. სახალხო დაფინანსების მექანიზმებით ფინანსების მოზიდვა.

ადგილობრივ კაპიტალის ბაზარზე მომდევნო წლებში პრიორიტეტული იქნება ინვესტორთა ბაზრის განვითარება, მოთხოვნის ზრდა ინსტიტუციური ინვესტორების ბაზის დივერსიფიცირება და მათთვის სტიმულირების მექანიზმების დანერგვა. კაპიტალის ბაზარზე ინვესტორები ძირითადად არიან კომერციული ბანკები, რომლებიც სასესხო ფასიან ქაღალდებს მათთვის დამაკმაყოფილებელი რეიტინგის შემთხვევაში იძენენ, რეპო ტრანზაქციით აგირავენ ეროვნულ ბანკში და, შესაბამისად, იზიდავენ იაფ კაპიტალს. პირველადი დილერების პროგრამის სრულფასოვანი დანერგვითა და ბაზარზე მეტი საინვესტიციო ფონდის გამოჩენით უნდა გაიზარდოს მეორადი ბაზრის მიმართ ინტერესი, შედეგად კომერციული ბანკის გარდა, სხვა ინვესტორების დაინტერესებაც გაიზრდება ემისიებში. საჭირო გახდება არსებული რეგულაციის გადაფასება და ფინანსურ ინსტრუმენტებთან მიმართებით ნეიტრალური საგადასახადო პოლიტიკის გატარება. პორტფელური ინვესტიციების განვითარების ხელშესაწყობად და საერთაშორისო ინვესტორთა მოზიდვის მიზნით, შეიქმნება ფინანსური ცენტრი, რომელიც საერთაშორისო კომპანიებს მისცემს შესაძლებლობას, საქართველოდან გასწიონ მომსახურება აქტივების მართვის, დაგროვილი კაპიტალის, სასაქონლო ვაჭრობისა და ფინტექ სერვისების მიმართულებით. ამგვარი ცენტრის ფუნქციონირებისა და ინვესტორთა მოზიდვისათვის შემუშავდება საჭირო სამართლებრივი და ფისკალური ჩარჩო. ასევე განვითარდება ტრასტების სამართლებრივი ჩარჩო, რაც ნებისმიერი პირისათვის უზრუნველყოფს ტრასტის მექანიზმით ქონების მისი სურვილისა და საჭიროებისამებრ მართვის შესაძლებლობას და ქართულ ბაზარზე გააჩენს ქონების/კაპიტალის და მასთან დაკავშირებული გადასახადების დაგეგმვის საუკეთესო შესაძლებლობას. ასეთი შესაძლებლობა მიმზიდველს გახდის ქართულ ბაზარს უცხოელი ინვესტორებისათვის, რომ საქართველოდან მართონ აქტივები.¹

დასკვნა

კაპიტალის ბაზრის განვითარების მიმართულებით ძირითად პრობლემას ფინანსური ინსტრუმენტებისა და ინვესტორთა ბაზის განვითარების თვალსაზრისით კაპიტალის ბაზრის განვითარების დაბალი დონე წარმოადგენს. საუკეთესო პრაქტიკების ანალიზის შედეგად, პრობლემასთან მიმართებით გამოიკვეთა პოლიტიკის სამი ალტერნატივა - ადგილობრივი კაპიტალის ბაზრის განვითარება; ადგილობრივი კომპანიების და ინვესტორებისთვის საერთაშორისო კაპიტალის ბაზრებზე მოხერხებული და კარგად მართული წვდომის ხელშეწყობა და რეგიონალური ინტეგრაცია.

განხილული მასალიდან გამოიკვეთა რომ: კაპიტალის ბაზრის განვითარებით გაჩნდება ფინანსებზე ხელმისაწვდომობისა და დანაზოგების ალტერნატიული და უფრო მოქნილი ინსტრუმენტები. ეს, თავის მხრივ, ხელს შეუწყობს ეკონომიკაში რესურსების ეფექტიან ალოკაციას და დაეხმარება ეკონომიკის მდგრად განვითარებას. კაპიტალის ეფექტიანი ალოკაცია მოითხოვს კონკურენტული გარემოს ჩამოყალიბების ხელშეწყობას, შესაბამისად, რეფორმის ყველა ეტაპზე მოხდება კონკურენტურობის ხელშეწყობის გადანაცვლებების მიღება. ამასთანავე, კაპიტალის ბაზრის განვითარების შედეგად საქართველოს შესაძლებლობა გაუჩნდება, მიიღოს პერსპექტიული ბაზრის კლასიფიკაცია, რაც საქართველოს ბაზრის მიმართ საერთაშორისო ინვესტორების ინტერესს მეტად გააღვივებს და უზრუნველყოფს უფრო მეტი უცხოური ინვესტიციის მოზიდვას, როგორც პორტფელური ინვესტიციების პირდაპირი, ასევე პირდაპირი ინვესტიციების მიმართულებით.

¹ წყარო: ხედვა 2030 საქართველოს განვითარების სტრატეგია <https://faolex.fao.org/docs/pdf/geo215987.pdf>

ამრიგად, კაპიტალის ბაზრის განვითარების სტრატეგიის უმნიშვნელოვანესი დანიშნულებაა, შექმნას კაპიტალის ბაზრის კოორდინირებული და თანამიმდევრული მიმართულებები განვითარებისათვის. სტრატეგია მიმოიხილავს კაპიტალის ბაზარზე არსებულ ვითარებას, სფეროში არსებულ გამოწვევებს და მათი დაძლევის გზებს. სტრატეგია განსაზღვრავს საქართველოს კაპიტალის ბაზრის სტრატეგიულ პოზიციას და მომავალ მიმართულებას მომდევნო წლების განმავლობაში. მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ სახელმწიფოს ძალისხმევას აუცილებლად ექნება შესაბამისი მასტიმულირებელი გარემო მასში ჩართულ და მონაწილე სუბიექტების მიმართ, რაც საშუალებას მისცემს საბოლოოდ ქვეყნის ეკონომიკურ წინსვლასა და განვითარებას.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. ი.კოვზანაძე, გ.კონტრიძე - „თანამედროვე საბანკო საქმე თეორია, პრაქტიკა“, თბ. 2022 წ.
2. ასლანიშვილი დ. „საფონდო ბაზარი საქართველოში: არსებული რეალობა და გაურკვეველი მომავალი“ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჟურნალი „თსუ მეცნიერება“, მე-6 გამოცემა, დეკემბერი, თბ., 2014;
3. „საქართველოს 2023-2028 წლების კაპიტალის ბაზრის განვითარების სტრატეგია“, თბ. 2023 წ. 45 გვ.
4. ბახტაძე ლ., ბარბაქაძე ხ., ყანდაშვილი თ., ფინანსური ინსტიტუტები და ბაზრები, თბ., 2023 წ.
5. USAID, ASIAN DEVELOPMENT BANK, „საქართველოს კაპიტალის ბაზარი დიაგნოსტიკური შესწავლა და რეკომენდაციები“, თბ. 187 გვ. 2015 წ.
6. CMS, „ფინანსური ბაზრები: ფულადი და კაპიტალის ბაზრები“, თბ. 2022 წ.
7. Angeloni, I., A. Kashyap, B. Mojon and D. Terlizzese (2003), “Monetary transmission in the euro area: does the interest rate channel explain all?”, NBER Working Papers No.
8. Bacchella, Gerlach (1997) “Consumption and Credit Constraints: International Evidence”, Journal of Monetary Economics, 40, pp. 207-38.
9. Bakradze, Giorgi, and Andreas Billmeier. “InflationTargeting in Georgia: Are We There Yet?” NB-GWP. no. 04 (2018).

REFERENCES:

1. I. Kovzanadze, G. Kontridze - “Modern banking theory, practice”, chap. 2022
2. Aslanishvili d. “Stock market in Georgia: current reality and uncertain future” - TSU Science magazine of Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, 6th edition, December, 2014;
3. “Georgia Capital Market Development Strategy for 2023-2028”, Vol. 2023 45 p.
4. Bakhtadze L., Barbakadze Kh., Kandashvili T., Financial institutions and markets, Vol. , 2023
5. USAID, ASIAN DEVELOPMENT BANK, “Georgia’s capital market diagnostic study and recommendations”, Vol. 187 p. 2015
6. CMS, “Financial Markets: Money and Capital Markets”, Vol. 2022
7. Angeloni, I., A. Kashyap, B. Mojon and D. Terlizzese (2003), “Monetary transmission in the euro area: does the interest rate channel explain everything?”, NBER Working Papers no.
8. Bacchella, Gerlach (1997) “Consumption and Credit Constraints: International Evidence”, Journal of Monetary Economics, 40, pp. 207-38.
9. Bakradze, Giorgi, and Andreas Billmeier. “InflationTargeting in Georgia: Are We There Yet?” NB-GWP. no. 04 (2018).

STRATEGIC DIRECTIONS OF THE CAPITAL MARKET DEVELOPMENT OF GEORGIA

Khatuna Shalamberidze,

Doctor of Economics,

Assoc. Professor - Akaki Tsereteli State University

RESUME

The development of the capital market in Georgia is an important prerequisite for the creation of a free and competitive environment, which naturally ensures the need for capital and investments in the country. It will become effective, innovative, focused on high results and a guarantee of economic development. The purpose of the study is to study the current situation in the sector in order to identify the main problem in the sector and by analyzing the shortcomings identified as a result of comparison with the desired situation, the main problem was identified. The diagnosis of the current situation in the sector is based on the conclusions of the overview of the development of the capital market made within the framework of the financial sector assessment program developed by the World Bank, the Asian Bank and other financial institutions. The mentioned conclusions were also used to determine the main problem-causing factors and negative consequences.

The purpose of the capital market development strategy in Georgia is to create the most important action mechanism for the coordinated and consistent development of the capital market. The strategy reviews the current situation in the direction of the capital market, challenges in the field and ways to overcome them. The strategy defines the strategic position and future direction of the capital market of Georgia in the coming years. The capital market strategy defines the framework for the consistent introduction of new supervisory, regulatory and legislative acts, which is important for market participants to operate in a transparent and predictable environment.

Keywords: Capital market strategy; Operating in a stimulating environment for market participants; Guarantor of economic development.